

Denosumab (Xgeva®, Prolia®)

Denosumab występuje również pod nazwą XGEVA® lub Prolia®.

Denosumab (XGEVA®, Prolia®)

Denosumab (XGEVA®, Prolia®) jest stosowany do wzmacniania kości i ich ochrony przed skutkami nowotworów lub leczenia nowotworów. Należy do grupy leków stosowanych w terapii celowanej znanych jako przeciwciała monoklonalne.

Podane tutaj informacje o denosumabie najlepiej czytać w połączeniu z naszymi ogólnymi informacjami o rodzaju nowotworu, na który cierpi dana osoba.

XGEVA® i Prolia® to dwa różne rodzaje denosumabu. Są podawane w nieco inny sposób. Wybór pomiędzy nimi zależy od sytuacji.

Lek XGEVA może być podawany w celu zapobiegania problemom z kośćmi, na przykład złamaniom, w przypadku nowotworu, który rozprzestrzenił się na kości (wtórny rak kości).

Prolia to preparat, który podaje się czasem pacjentom z rakiem prostaty i osobom, których kości są osłabione w wyniku terapii hormonalnej. Mogą go również otrzymywać osoby cierpiące na raka piersi i osoby, które mają osłabione kości w wyniku menopauzy.

Lekarz onkolog wyjaśni tę metodę leczenia oraz związane z nią możliwe skutki uboczne, zanim pacjent wyrazi zgode na jej zastosowanie.

Więcej informacji na temat leczenia

Niniejsze informacje są aktualne w momencie ich publikacji. Niekiedy jednak między kolejnymi redakcjami niniejszej broszury wiedza na temat opisanego tutaj leczenia lub jego skutków ubocznych może ulec zmianie.

W razie potrzeby uzyskania dodatkowych informacji na temat opisanego tu leczenia można porozmawiać z zespołem onkologicznym. Można też wejść na stronę internetową elektronicznego kompendium leków (electronic Medicines Compendium, eMC), w której znajdują się ulotki informacyjne dla pacjentów na temat poszczególnych leków.

Jak podaje się denosumab

Denosumab podaje się w szpitalu, w trybie ambulatoryjnym, w postaci zastrzyku podskórnego. Zastrzyk wykonuje się w udo, brzuch lub ramię.

- Lek XGEVA® podaje się raz na cztery tygodnie.
- Lek Prolia® podaje się co sześć miesięcy.

Przed każdym podaniem preparatu wykonuje się badanie krwi, aby sprawdzić poziom wapnia.

Leczenie zazwyczaj obejmuje spotkania z:

- onkologiem,
- pielęgniarką specjalizującą się w chemioterapii lub pielęgniarką specjalistą,
- specjalistą farmaceutą.

W niniejszej broszurze osoby te nazywamy odpowiednio: lekarzem, pielęgniarką lub farmaceutą.

Przebieg leczenia

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta omawia z pacjentem plan leczenia. Wyjaśnią oni, jak często zastrzyki będą wykonywane.

Skutki uboczne

Opisujemy tutaj najczęściej występujące skutki uboczne leczenia. Przedstawiamy również niektóre z rzadziej pojawiających się skutków ubocznych.

U jednego pacjenta mogą wystąpić niektóre z opisanych tu skutków ubocznych, jednak mało prawdopodobne jest, że wystąpią u niego one wszystkie. Pacjent może doświadczyć pewnych skutków ubocznych, również tych rzadziej występujących, których tu nie wymieniono.

Inne rodzaje leczenia nowotworu mogą wywołać inne skutki uboczne. Jeżeli pacjent jest również poddawany innemu leczeniu onkologicznemu, mogą u niego wystąpić inne skutki uboczne.

O zaobserwowanych skutkach ubocznych należy zawsze poinformować lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę. Mogą oni:

- przepisać leki, które pomogą ograniczyć niektóre ze skutków ubocznych,
- udzielić informacji na temat łagodzenia skutków ubocznych.

Ważne jest, aby przyjmować leki ściśle według zaleceń. Dzięki temu jest bardziej prawdopodobne, że będą one skuteczne.

Poważne i zagrażające życiu skutki uboczne

Niektóre metody leczenia nowotworów mogą wywoływać poważne skutki uboczne. Czasami mogą być one zagrożeniem dla życia. Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta może wyjaśnić ryzyko wystąpienia takich skutków ubocznych u danego pacjenta.

Kontakt ze szpitalem

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta przekaze pacjentowi całodobowe numery do szpitala. Jeśli pacjent poczuje się źle lub będzie potrzebować porady, może zadzwonić pod podane numery o dowolnej porze dnia lub nocy. Należy zapisać te numery w telefonie lub trzymać je w bezpiecznym miejscu.

Częste skutki uboczne

Niski poziom wapnia we krwi

Aby sprawdzać poziom wapnia u pacjenta, jego krew będzie regularnie badana pod tym kątem. Jeżeli poziom jest niski, lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta przepisze pacjentowi suplementy z wapniem i witaminą D.

W przypadku wystąpienia któregokolwiek z poniższych objawów należy natychmiast skontaktować się z zespołem onkologicznym lub udać się do szpitala:

- skurcze, drżenie, spazmy mięśni,
- mrowienie w ustach lub w palcach u rąk lub stóp,
- senność lub dezorientacja.

Bóle kości i mięśni

Opisane tutaj leczenie może powodować ból kości i stawów. Obajw ten częściej dotyczy rąk i stóp. Leczenie może też powodować ból mięśni. W przypadku jego wystąpienia należy poinformować lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę. Mogą oni przepisać środki przeciwbólowe.

Rzadkim skutkiem ubocznym opisanego tu leczenia jest złamanie kości udowej. O nowych lub nietypowych objawach bólowych w biodrze, pachwinie lub udzie podczas leczenia lub po jego zakończeniu należy powiadomić lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę.

Problemy ze szczęką lub żuchwą (jałowa martwica kości, osteonekroza)

Osteonekroza szczęki lub żuchwy to uszkodzenie zdrowej tkanki kostnej i jej obumarcie. Ryzyko osteonekrozy może wzrosnąć w wyniku:

- choroby dziąseł,
- problemów z uzębieniem,
- niektórych rodzajów leczenia stomatologicznego.

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta doradzi pacjentowi zgłoszenie się do dentysty na pełną kontrolę przed rozpoczęciem przyjmowania denosumabu. Jest dla nich istotne, czy pacjent jest w trakcie leczenia stomatologicznego lub planuje takie leczenie. Jeśli pacjent ma owrzodzenia lub pęcherze w jamie ustnej, nie powinien rozpoczynać terapii denosumabem przed ich wyleczeniem.

W trakcie leczenia denosumabem lub po jego zakończeniu bardzo ważne jest dbanie o higienę jamy ustnej. Należy regularnie szczotkować zęby i zgłaszać się na przeglądy stomatologiczne. Dentyście należy powiedzieć o przyjmowanej terapii denosumabem.

Niektóre objawy osteonekrozy to:

- ból i obrzęk szczęki,
- zaczerwienienie lub infekcja dziąseł,
- luzowanie zębów.

W przypadku wystąpienia takich objawów należy natychmiast poinformować o nich zespół medyczny i dentystę. W rzadkich przypadkach osteonekroza może mieć również wpływ na kości wokół uszu. W przypadku wystąpienia bólu lub infekcji ucha albo wycieku z ucha należy natychmiast poinformować o tym lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę.

Wysypki na skórze

Lek Prolia® może wywoływać wysypki na skórze. Ważne jest, aby w przypadku ich wystąpienia poinformować lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę. Mogą oni podać odpowiedni lek.

Sporadycznie opisana tutaj terapia może doprowadzić do infekcji skóry. W razie zauważenia, że jakiś obszar skóry jest zaczerwieniony, nabrzmiąły i cieplejszy, należy natychmiast powiadomić o tym lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę.

Biegunka

Przyjmowanie opisanego tutaj leku może wywoływać biegunkę. Biegunka oznacza wydalanie większej niż zwykle ilości stolca (kału) lub oddawanie stolców wodnistych albo luźnych. Można odczuwać również skurcze żołądka. Jeśli pacjent ma stomię, może ona być bardziej aktywna niż zwykle.

Jeżeli pacjent oddaje luźne stolce 3 lub więcej razy na dzień i nie jest to dla niego typowe, powinien jak najszybciej skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod całodobowy numer telefonu. Należy postępować według otrzymanych zaleceń dotyczących:

- przyjmowania leków przeciwbiegunkowych,
- picia dostatecznej ilości płynów w celu nawodnienia organizmu oraz uzupełnienia soli i minerałów,
- zmian w diecie, które mogą być pomocne.

Lekarz może również poprosić pacjenta o próbkę kału do zbadania w kierunku infekcji.

Zaparcia

Opisane tutaj leczenie może wywoływać zaparcia. Zaparcie oznacza niemożność oddawania stolca tak często, jak zwykle. Czynność ta może być trudna lub bolesna. Oto kilka rad, które mogą pomóc:

- Należy pić co najmniej 2 litry (3½ pinty) płynów dziennie.
- Należy spożywać produkty spożywcze zawierające duże ilości błonnika, takie jak owoce, warzywa i chleb pełnoziarnisty.
- Należy regularnie wykonywać niezbyt forsowne ćwiczenia fizyczne, takie jak krótkie spacer.

W przypadku wystąpienia zaparcia należy skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod całodobowy numer telefonu w celu uzyskania porady. Personel szpitala może podać środki przeczyszczające, które złagodzą dolegliwości.

Jeśli pacjent nie oddał stolca od ponad dwóch dni i wymiotuje, należy natychmiast zadzwonić pod podany numer całodobowy.

Duszność

Lek XGEVA® może też prowadzić do duszności (trudności z oddychaniem). Duszność lub problemy z oddychaniem należy zawsze zgłaszać lekarzowi, pielęgniarkie lub farmaceucie.

Objawy grypopodobne

Opisywane tutaj leczenie może powodować objawy grypopodobne, takie jak:

- uczucie gorąca lub zimna oraz/lub dreszcze,
- ból głowy,
- bóle mięśni lub całego ciała.

W przypadku wystąpienia takich objawów należy poinformować o tym lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę. Pomocą mogą okazać się łagodne środki przeciwbólowe.

Ból pleców, mrowienie lub drętwienie nóg (rwa kulszowa)

Lek Prolia® może powodować ból pleców i rwę kulszową. W przypadku jego wystąpienia należy poinformować lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę. Mogą oni przepisać środki przeciwbólowe.

Należy natychmiast skontaktować się z zespołem onkologicznym lub szpitalem, jeśli u pacjenta pojawiły się następujące objawy:

- drętwienie lub mrowienie w dolnej części pleców lub w nogach – może je wywoływać ucisk na nerwy w kręgosłupie lub w jego okolicach,
- osłabienie lub utrata czucia w nogach,
- utrata kontroli nad oddawaniem moczu lub wypróżnianiem się.

Zwiększona potliwość

Podczas leczenia denosumabem niektóre osoby mogą się bardziej pocić. Ważne jest, aby w takim przypadku pić dużo płynów. W razie jakichkolwiek obaw należy skontaktować się z lekarzem, pielęgniarką lub farmaceutą.

Drugi nowotwór

U osób z zaawansowanym nowotworem podawanie leku Xgeva® wiąże się z podwyższonym ryzykiem rozwoju innego rodzaju guza. Może to być guz nienowotworowy lub nowotwór. Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta mogą udzielić więcej informacji na ten temat.

Infekcje

Osoby przyjmujące lek Prolia® mogą doświadczać częstszych infekcji układu moczowego lub dróg oddechowych. Jeśli pojawią się objawy towarzyszące infekcji, należy zgłosić je lekarzowi, pielęgniarce lub farmaceucie.

Rzadziej występujące skutki uboczne

Reakcja alergiczna

Jest to rzadko występujący skutek uboczny opisanego tutaj leczenia. Niektóre z możliwych objawów reakcji alergicznej:

- świąd,
- wysypka,
- uczucie duszności,
- ból w klatce piersiowej.

Wystąpienie któregokolwiek z tych objawów należy od razu zgłosić lekarzowi, pielęgniarce lub farmaceucie, aby w przypadku reakcji można ją było szybko zacząć leczyć.

Inne informacje

Inne leki

Niektóre leki mogą wpływać na działanie opisanej tutaj terapii lub być dla pacjenta szkodliwe w trakcie jej stosowania. Należy zawsze powiedzieć lekarzowi, pielęgniarce lub farmaceucie o wszystkich substancjach, które pacjent przyjmuje lub planuje przyjmować, w tym:

- lekach przepisanych przez lekarza,
- lekach zakupionych w sklepie, aptece lub online,
- witaminach lub suplementach,
- lekach ziołowych, terapiach uzupełniających lub homeopatycznych,
- narkotykach używanych rekreacyjnie, takich jak marihuana.

Sorbitol (rodzaj cukru)

Opisany tutaj lek zawiera sorbitol. Należy poinformować lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę o nietolerancji niektórych rodzajów cukru, aby uzyskać informację, czy denosumab jest dla pacjenta bezpieczny.

Szczepienia

Lekarze zazwyczaj zalecają, aby osoby cierpiące na nowotwór zaszczepiły się przeciwko grypie i koronawirusowi (Covid-19). Szczepienia pomagają ograniczyć ryzyko wystąpienia poważnej choroby w wyniku zakażenia się tymi wirusami. Szczepionki te są odpowiednie dla większości osób, w tym dla osób z osłabionym układem odpornościowym.

Jeśli układ odpornościowy pacjenta jest osłabiony, należy unikać szczepionek żywych. Szczepionki żywe mogą wywołać złe samopoczucie, ponieważ zawierają bardzo słabą wersję choroby, przeciwko której są podawane.

Szczepionki żywe obejmują szczepionkę przeciw półpaścowi (Zostavax®) i szczepionkę przeciwko żółtej febrze.

Ważne jest, aby poprosić lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę o poradę w kwestii szczepionek. Mogą oni wyjaśnić, czy szczepionki są dla pacjenta odpowiednie i kiedy najlepiej je przyjąć.

Płodność

Niektóre leki przeciwnowotworowe mogą wpływać na możliwość zajścia w ciążę lub zapłodnienia. W razie zaniepokojenia tym faktem należy porozmawiać o tym z lekarzem przed rozpoczęciem leczenia.

Antykoncepcja

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta zalecą, aby w trakcie leczenia i przez jakiś czas po jego zakończeniu powstrzymać się od stosunków seksualnych, których celem jest poczęcie dziecka. Leki chemioterapeutyczne mogą uszkodzić rozwijający się płód. Ważne jest, aby używać antykoncepcji zapobiegającej poczęciu dziecka. Należy zastosować się do zaleceń dotyczących:

- rodzaju antykoncepcji,
- okresu po zakończeniu leczenia, przez który należy kontynuować stosowanie antykoncepcji.

Karmienie piersią

Zaleca się nie karmić piersią podczas opisanego tutaj leczenia oraz przez pewien czas po jego zakończeniu. Jest to spowodowane faktem, iż leki mogą przedostać się do organizmu dziecka z mlekiem matki.

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta mogą udzielić więcej informacji na ten temat.

Leczenie z przyczyn nienowotworowych i leczenie stomatologiczne

W razie potrzeby uzyskania pomocy lekarskiej z powodów niezwiązanych z nowotworem należy zawsze poinformować personel medyczny, że jest się objętym leczeniem przeciwnowotworowym. Należy podać dane kontaktowe onkologa prowadzącego lub zespołu onkologicznego, aby personel medyczny mógł się z nim skonsultować.

Jeżeli pacjent ma wizytę u stomatologa, powinien zawsze poinformować go o leczeniu przeciwnowotworowym. Przed wizytą u stomatologa należy zasięgnąć porady prowadzącego zespołu onkologicznego.

Nasze materiały

Bibliografia

Na stronie [elektronicznego kompendium leków](#) (electronic Medicines Compendium, [eMC](#)) można pobrać ulotkę informacyjną dla pacjentów (Patient Information Leaflet, PIL), aby uzyskać bardziej szczegółowe informacje. Ulotka ta wymienia wszystkie znane skutki uboczne.

Redakcja

Nasza broszura informacyjna została napisana, przejrzana oraz zredagowana przez zespół Cancer Information Development organizacji Macmillan Cancer Support. Jej treść skonsultowano również ze specjalistami w dziedzinie zdrowia oraz osobami chorymi na nowotwory.

Naszym informacjom na temat nowotworów przyznano znak jakości [PIF TICK](#). Został on stworzony przez Patient Information Forum i gwarantuje, że spełniliśmy 10 kryteriów tej organizacji w zakresie wiarygodności prezentowanych informacji na temat zdrowia.

Używany przez nas język

Chcemy, aby wszyscy chorzy na nowotwór czuli, że nasze informacje pisane są z myślą o nich. Staramy się, by były one jak najbardziej jasne i przejrzyste. Aby to osiągnąć:

- używamy prostego języka,
- wyjaśniamy terminy medyczne,
- używamy krótkich zdań,
- używamy ilustracji w celu wyjaśnienia tekstu,
- przedstawiamy informacje w jasny sposób,
- upewniamy się, że wszystkie kwestie są zrozumiałe.

Używamy języka inkluzywnego dla wszystkich płci i piszemy w nieformalnym stylu, aby nikt nie czuł się wykluczony. Kiedy jest to wskazane ze względów klinicznych, używamy słów „mężczyzna” i „kobieta” lub „męski” i „żeński”. Robimy to na przykład, wymieniając pewne części ciała lub podając dane statystyczne dotyczące występowania chorób.

Więcej o tym, jak opracowujemy nasze materiały, można przeczytać [tutaj](#).

Data redakcji

Ostatnia redakcja tekstu: 1 listopada 2023 r. |

Następna planowana redakcja tekstu: 1 listopada 2025 r.

Nasze informacje dotyczące nowotworów otrzymały znak jakości [PIF TICK](#).

Oznacza to, że są łatwe w użyciu, aktualne i oparte na najnowszych dowodach naukowych. Mamy więcej informacji o sposobie, [w jaki opracowujemy nasze materiały](#).

Jak możemy pomóc?

Organizacja Macmillan Cancer Support zapłaciła za przetłumaczenie tych informacji na język polski przez firmę tłumaczeniową.

Właściwa opieka i wsparcie dla pacjenta

Jeśli ktoś ma nowotwór i nie mówi po angielsku, może się obawiać, że to wpłynie na jego leczenie i opiekę. Zespół opieki zdrowotnej powinien jednak zaoferować każdemu poziom opieki i wsparcia oraz informacje, które spełniają jego potrzeby.

Wiemy, że czasami pacjenci mogą doświadczać dodatkowych trudności, próbując uzyskać właściwe wsparcie. Na przykład, jeśli pacjent pracuje zawodowo lub ma rodzinę, może być mu trudno znaleźć czas, aby zgłaszać się na wizyty w szpitalu. Może także martwić się o pieniądze i koszty dojazdu. Wszystko to może wywoływać stres i pacjent może nie wiedzieć, jak sobie z tym poradzić.

Pomoc jest jednak dostępna. Nasza telefoniczna linia wsparcia może zaoferować poradę dotyczącą takiej sytuacji w języku pacjenta. Można porozmawiać z pielęgniarkami, doradcami finansowymi, doradcami zajmującymi się świadczeniami społecznymi czy pracą zawodową. Osobom z nowotworami oferujemy także dotacje od fundacji Macmillan. Są to jednorazowe kwoty pieniędzy, które można przeznaczyć na takie wydatki, jak parking szpitalny, przejazdy, opiekę nad dziećmi czy rachunki za ogrzewanie.

Możliwość rozmowy z organizacją Macmillan w języku polskim

Można zadzwonić do organizacji Macmillan pod bezpłatny numer 0808 808 00 00 i porozmawiać z nami w języku polskim za pośrednictwem tłumacza. Można porozmawiać z nami o swoich obawach i kwestiach medycznych. Po uzyskaniu połączenia telefonicznego wystarczy powiedzieć po angielsku nazwę swojego języka. Nasza infolinia jest czynna 7 dni w tygodniu w godzinach od 8:00 do 20:00.

© Macmillan Cancer Support 2024 – organizacja charytatywna zarejestrowana w Anglii i Walii (261017), Szkocji (SC039907) oraz na Wyspie Man (604), działająca także w Irlandii Północnej. Spółka z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji, zarejestrowana w Anglii i Walii pod numerem 2400969. Numer rejestracyjny spółki na Wyspie Man: 4694F. Adres siedziby: 3rd Floor, Bronze Building, The Forge, 105 Sumner Street, London, SE1 9HZ. Numer VAT: 668265007

Dokładamy wszelkich starań, aby przekazywane przez nas informacje były dokładne, jednak nie można zakładać, że odzwierciedlają one obecny stan badań medycznych, który nieustannie ulega zmianom. Osoby, które martwią się swoim stanem zdrowia, powinny skonsultować się z lekarzem. Organizacja Macmillan nie ponosi odpowiedzialności za żadne szkody wynikające z nieścisłości podanych tutaj informacji lub informacji pochodzących od osób trzecich, takich jak informacje przedstawione w witrynach internetowych, do których podajemy łącza.